

Országos Vizsla Klub

(OVK)

TENYÉSZTÉSI PROGRAMJA A RÖVIDSZŐRŰ MAGYAR VIZSLA EBFAJTA VONATKOZÁSÁBAN

Az OVK 2020. évi tenyésztési programjának módosítása.

A 2019. évi LVI. törvény az állattenyésztés szabályozásához szükséges törvényi szintű rendelkezésekről

188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet az állattenyésztésről

45/2019. (IX. 25.) AM rendelet az állattenyésztés részletes szabályairól

előírásai alapján.

Cegléd, 2021.07.01

Tartalom

1. A fajta története és standard	3
Rövid történeti áttekintés:	3
Általános megjelenése:.....	3
2. A tenyésztés módszere, célja és a tenyészállatok kijelölése – tenyésztési szabályzat	7
A tenyésztés módszere:	7
Az egyes alkalmazott tenyésztési módszerek:.....	7
A tenyésztés célja:	8
A fajtaazonosság vizsgálat érdekében végzett DNS alapú származásellenőrzés rendje:	8
A nukleusz állomány kijelölésének elvei:	8
A Országos Vizsla Klub törzskönyvezési szabályzata	8
A törzskönyvi részekbe sorolás rendje:	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Osztályokba sorolás rendje:	13
Tenyésztési szabályzat	14
Tenyésztésbevitel szabályai:.....	14
A tenyészengedély kiadásának feltételei:.....	14
A tenyész szukákra vonatkozó szabályok:	14
A tenyészvonalak illetve családok leírása:	14
A párosítási terv készítésének elvei és a szelekció rendje:.....	14
Az apaállat használatának szabályai:	15
A fajta génkészletei felderítésének eljárása és hasznosítása:	15
Tenyésztői Tanács (TT) felépítése és feladatai:	15
3. A forgalmazás, az export és az import szabályai.....	16
A tenyészállat forgalmazása:.....	16
4. Tartási feltételek.....	17
A tenyészállatok in-situ (és indokolt esetben ex-situ) tartási feltételei:	17
5. Tenyészet megszüntetése	17
A kennel vagy részpopuláció megszüntetése esetén követendő szabályok:.....	17
6. Az ellenőrzés és igazolás rendje.....	17
A tenyészetek ellenőrzésének rendje:.....	17
A származásellenőrzés módja és dokumentálásának rendje:	18
7. Adatszolgáltatás	18
Az országos állattenyésztési adatbázisba történő adatküldés módja és rendje:.....	18

1. A fajta története és standard

FCI 57/D. sz.

Az FCI Standard Bizottsága által elfogadott módosítás

Fordította:

Weit Péter, Uwe Fischer és Dr. J.-M. Paschoud

Származása:

Magyarország

Az érvényes eredeti standard közzétételének ideje:

1936.

Felhasználása:

A vizsla sokoldalúan használható vadászkutya. Mezőn, erdőben és vízben egyaránt használhatónak kell lennie, az alábbi jellemző tulajdonságokkal rendelkezik. Kiváló szaglás, határozott vadmegállás, kitűnő apportkészség, az úszónyom célratörő, a víz szeretetével párosuló követése. A nehéz terepet és a szélsőséges időjárási viszonyokat egyaránt jól tűri. Munkabíró vadász munkakutya minőségében a lövéstől és a vadtól való félelem, a vadmegállás ill. az elhozási készség hiánya éppúgy nem kívánatos, mint a vízszerepet hiánya. Problémamentes természete és alkalmazkodóképessége miatt lakásban is könnyen tartható.

FCI Besorolása:

VII. csoport - vizslák

1. Szekció - kontinentális vizslák

Munkavizsgára kötelezett (mezei-vízi vizsga)

Rövid történeti áttekintés:

A magyar vizsla ősei a vándorló magyar törzsekkel együtt kerültek hazánkba. Írásos emlékeket, ábrázolásokat már a XIV. századi dokumentumokban is találhatunk. Vadászati jelentősége a XVIII. századtól fokozódott. A XIX. Század végén már vizslaversenyeket rendeztek Magyarországon, ahol a magyar vizslák is nagyon eredményesen szerepeltek. A fajta fejlődésében ebben az időben valószínűleg más vadászkutyafajták is játszottak szerepet. Szakszerű tenyésztése 1920-ban kezdődött. Az FCI 1936-ban ismerte el önálló fajtának.

Általános megjelenése:

Középnagy, elegáns, nemes megjelenésű, zsemlesárga, rövidszőrű vadászkutya. Inkább könnyed felépítésű (csontozat), száraz, szikár izomzatú, a szépség és erő harmóniáját tükrözi.

Fontos méretarányok:

- A testhossz kissé meghaladja a marmagasságot.
- A mellkasmélység valamivel kisebb, mint a marmagasság fele.
- Az arcórri rész valamivel rövidebb, mint a fejhossz fele.

Viselkedés / jellem:

Élénk, barátságos, kiegyensúlyozott, könnyen tanítható. Alapvető tulajdonságai közé tartozik a kiemelkedő kapcsolattartó képesség. A durva bánásmódot nehezen viseli el. Nem lehet sem agresszív, sem félénk.

Fej:

Száraz, nemes, arányos.

AGYKOPONYA:

Koponya: Mérsékelt szél, enyhén domború. A fejtetőt enyhe homlokárok választja kettőközépen, a mérsékelt fejlett nyakszirtcsonttól a stop felé. A szemboltívek közepesen fejlettek.

Stop: Mérsékelt.

ARCKOPONYA:

Orrtükör: Szél és jólfejlett orrtükör minél tágabb orrlyukakkal. Az orrtükör hússzínű.

Fang: Tompa, nem elhegyesedő, erős állkapcsokkal, nagyon izmos. Az orrhát egyenes.

Állkapocs / fogak: Erős állkapcsok tökéletes, szabályos és teljes ollós harapással, a felső metsző-fogsor hézag nélkül zár az alsó fölé, és a fogak csaknem egyenesen állnak az állkapocsban, a fogképlet szerinti 42 egészséges foggal.

Pofa: Erős, jólizmolt.

Szemek: Kissé oválisak, közepes nagyságúak. A szemhéjak jól a szemgolyóra simulnak.

Tekintete élénk, értelmes. A szemszín a szőrzet színével harmonizál, a sötétbarna szemekrészesülnek előnyben.

Fülek: Kissé hátul és középmagasan tűztek. A fül lebenye finom, a pofához simul, lefelé lekerekített V-alakban végződnek. A fül hossza kb. a fejhossz két harmad része.

Nyak:

Középhosszú, az összképpel harmonizáló. A tarkó nagyon izmos és enyhén ívelt. Fesz torokból. A toroktájék száraz.

Törzs:

Mar: Kifejezett és izmos.

Hát: Szilárd, jólizmolt, feszes és egyenes. Az izomzatnak fednie kell a tövisnyúlványokat.

Ágyék: Rövid, szél, feszes, izmos, egyenes. A hát és az ágyék közti átmenet feszes és tömör.

Far: Szél és megfelelően hosszú, nem röviden csapott, a farok felé enyhén lejt, jól izmolt.

Mellkas: Közepesen szél és mély, jól kifejezett, izmos és közepesen telt szűg, lehetőleg messzire hátranyúló szegycsonttal. A szegycsontnak és a könyökízületnek azonos magasságban kell lennie. A bordák mérsékelt íveltek. A hátsó bordák jól lenyúlóak.

Alsó vonal: Elegáns ívben enyhén felhúzottan halad hátrafelé, feszes.

Farok:

Kissé alacsonyan tűzött, tövébenél közepes vastagságú, azután elvékonyodó. A farok csánkig ér. Kissé kard alakban hordja. Mozgás közben a vízszinteshez közel megemeli. A farok szőrrel jól és vastagon fedett.

Végtagok:

ELÜLSŐ RÉSZ:

Előlről nézve az elülső végtagok párhuzamosak, oldalról nézve függőlegesek és jól a test alá helyezettek. Jó csontozat és erős izomzat.

Lapocka, váll: A lapocka hosszú, dől és hátrafele laposan simul. Mozgás közben rugalmas. Erős, száraz izomzat. A lapocka és a felkar között jó szögellés.

Felkar: Lehetőleg hosszú és jólizmolt.

Könyök: Testhez simuló, de nem odapréselt, sem kifelé, sem befelé nem fordul. A felkar és

azalkar között jó szögellés.

Alkar: Hosszú, egyenes, megfelelően izmolt. Erős, nem durva csontok.

Elülső lábtő: Száraz, feszes.

Elülső lábközép: Rövid, csak nagyon enyhén dőlt állású.

Elülső mancsok: Kissé oválisak, szorosan egymáshoz fekvő, megfelelően boltozatos, erős lábujjakkal. Erős, barna színű karmok. Kemény, ellenálló, palaszürke talppárnák. Állás és mozgás közben a mancsok párhuzamosak.

HÁTULSÓ RÉSZ:

Hátulról nézve a hátulsó végtagok egyenesek és párhuzamosak jó szögellésekkel.

Erőscsontok.

Comb: Hosszú és izmos. A medence és a comb között jó szögellés.

Térd: A comb és a lábszár között jó szögellés.

Lábszár: Hosszú, izmos és inas. Hossza közel azonos a comb hosszával. Jó szögellés a lábszár és a hátulsó lábközép között.

Csánk: Erős, száraz és inas, aránylag alacsonyan helyeződő.

Hátulsó lábközép: függőleges, rövid és száraz.

Hátulsó mancsok: mint az elülsők.

Mozgás:

Jellegzetes jármódja a lendületes, könnyed, elegáns, térölelő ügetés nagy tolóerővel és megfelelő előre lépéssel. Mezei kereséskor a kitartó vágta. A hát szilárd, a felső vonal nem térel a vízszintestől. Jól felegyenesedett tartás. A poroszkálás nem kívánatos.

Bőr:

Feszes, redőket nem képez, jól pigmentált.

Szőrzet:

Szőr: Rövid és sűrű, érdesnek és kemény tapintásúnak kell lennie. A fejen és a fülön vékonyabb, rövidebb és selymesebb, a farok alsó élén szőrzete kissé, de nem feltűnően hosszabb szálú. Az egész testet fednie kell, a has alsó oldala kissé finomabban szőrözött. Aljszőr nincs.

Szín: A zsemlesárga különböző árnyalatai. A fül egy árnyalattal sötétebb lehet, egyébként homogén. Vörös, barnás és világos árnyalatok nem kívánatosak. Kisebb fehér folt - max. 5 cm átmérőjű - vagy tűzés a mellen, toroktájékon és az ujjakon nem tekinthető hibának. Az ajkak és a szemhéjak színe megegyezik az orrtükör színével.

Méret:

Marmagasság: kanok 58 - 64 cm, szukák 54 - 60 cm.

A marmagasság növelése nem cél, kívánatos a közép méretre való törekvés. Azonban a statikus és dinamikus egyensúly és szimmetria sokkal fontosabb, mint a centiméterekben kifejezett méretek.

Hibák:

Az előbb említett pontoktól való minden eltérés hibának minősül, a hiba értékelésének pontosarányban kell állnia az eltérés fokával.

Súlyos hibák:

- Nehézkes, limfatikus felépítés
- Kifejezett stop

- Hegyes fang, hajlott orrhát (konkláv)
- Túl magasan és elől tűzött, nem fejhez simuló fülek
- Látható pontyhát, enyhe hajlott hát
- Jelentős mértékben hiányzó mellkasmélység, túl lapos vagy hordó alakú mellkas
- Erősen kifelé vagy befelé forduló könyök
- Laza, lógó mellső lábtő
- Teljesen függőleges elülső lábközép
- Lapos mancsok (nyúl-láb), szétterpesztett ujjak
- Túlnőtt far
- Erős tehén vagy erős dongás állású lábak állásban és mozgás közben egyaránt
- A hátvonal fölé kunkorodó, hajló farok
- Nehézkes járás

Kizáró hibák:

- A nemi jellegtől való durva eltérés
- Nem típusos fej
- Foltos orrtükrök
- Lógó vagy nyáladzó ajkak
- Előre vagy hátraharapás, valamint ezek összes átmeneti formája, harapófogó harapás, valamint részleges harapófogó harapás
- Egy vagy több fog hiánya (kivétel: 2 PM1; az M3 fogakat nem kell figyelembe venni); A nem látható fogak hiányzó fognak számítanak
- Fogsoron kívüli plusz fogak
- Világossárga szemek, nagyon laza szemhéjak, ektropium, entropium, distichiasis (kettős szempillasor)
- Kifejezett nyaklebernyeg
- Súlyosan hibás mozgás
- Nem típusos szőrzet
- Sötétbarna vagy viaszsárga szín, tarkaság, nem egységes szín
- 5 cm-nél nagyobb mellfolt
- Fehér mancsok
- Pigmenthiány
- Mindenfajta ideggyengeség
- 2 cm-nél nagyobb eltérés fölfelé vagy lefelé

Utólagos megjegyzés:

A kanoknak két, teljes egészében a herezacskóban elhelyezkedő, szemmel láthatóan normálisan fejlett herével kell rendelkezniük.

2. A tenyésztés módszere, célja és a tenyészállatok kijelölése – tenyésztési szabályzat

A tenyésztés módszere:

A rövidszőrű magyar vizsla tenyésztés módszere elsősorban a fajtatiszta tenyésztés, amely során azonos fajtába tartozó egyedek párosítása történik. Az egyedek rokonsági fokától függően idetartozik a: kombinációs párosítás, vérfrissítés, beltenyésztés / rokontenyésztés, vérvonal tenyésztés valamint a családtenyésztés. A genetikai előrehaladás legfőbb eszköze aszelekció. Főként a jól öröklődő tulajdonságok javíthatóak vele eredményesen.

Az egyes alkalmazott tenyésztési módszerek:

A) Kombinációs párosítás

Célja a „tökéletes” kombináció megtalálása, egymástól idegen vonalú szülők párosítása során. A kombinációs párosítás célja tehát az, hogy az apai és anyai eredetű gének által kódolt tulajdonságok optimálisan egészítsék ki egymást, azaz megtaláljuk azokat a szülőket, melyeknek utódai kívánatos küllemet mutatnak és emellett jó teljesítményre is képesek.

B) Vérfrissítés

A fajtatiszta tenyésztési eljárások közé tartozó vérfrissítésről akkor beszélünk, ha ugyanazon fajtának idegen tenyészetéből, tenyészkörzetéből származó egyedeit (főleg apaállatokat) használunk a tenyésztésben. Erre az eljárásra olyan esetekben kerülhet sor, ha az állományban a genetikai előrehaladás nem kielégítő, bizonyos degeneratív jelenségek mutatkoznak, vagy ha egyes tulajdonságokat meg kívánunk honosítani a populációban. Mindig szem előtt kell azonban tartani, hogy a vérfrissítés céljából tenyésztésbe állított egyed minőségben a hozzá párosítandó állomány felett álljon, tehát inkább kevesebbet, de mindig kizárólag a minőségi előrelépést szolgáló tenyészállatot alkalmazzunk.

C) Beltenyésztés / rokontenyésztés

Ha a párosítás során a hím- és nőivarú egyedeket hosszabb időn át egy adott állományból válogatjuk, akkor beltenyésztést végzünk. Rokontenyésztésről akkor beszélünk, ha közelebbi rokonokat párosítunk egymással. Ennek fokozatai az igen szoros, a szoros és a mérsékelt; annak megfelelően, hogy a közös ős az 1-2., a 3-4., vagy az 5-6. ősi sorban található.

D) Vonaltenyésztés

A „vonalt” kifejezést a gyakorlatban legtöbbször genealógiai, azaz leszármazási értelemben használjuk.

Genetikai értelmében a vonal alatt általában egy-egy kiemelkedő képességű állattól származó, azzal többé-kevésbé rokonságban lévő állomány egyedeit értjük. Ezek szerint a vonal egy populáción belül olyan – bizonyos zártsággal létrehozott – kört jelent, melyben a rokontenyésztés útján a fajta többi részétől genetikai szempontból elkülönülő génfrekvenciákat alakítunk ki. A vonaltenyésztést tehát a korszerű nemesítési stratégiákban nem csúcsteljesítményként, hanem új kombinációk kiindulási pontjaként kell kezelünk és hasznosítanunk. A vonal kialakítását igazoltan nagy tenyészértékű, örökletes terheltségektől mentes apaállatokra lehet/kell alapozni. A recesszív örökletes terheltségeket heterozigóta formában hordozó egyedek valamint az örökítő érték korai felismerése azonban kiemelt jelentőségű. A korrekt vonaltenyésztés érdekében az örökítő értéket befolyásoló (negatív) tényezőket eltitkolni nem szabad.

E) Családtenyésztés

Amíg a vonalstenyésztés bizonyos felfogásban a hímivar szerepét emeli ki, addig a családtenyésztés a nőivar oldaláról közelíti meg a kérdést. A családtenyésztés a legértékesebb nőivarú állatok utódainak továbbtenyésztését jelenti. E tekintetben a kiemelkedően nagy tenyészértékű nőivarú egyedekre – és ivadékaikra – kell koncentrálni. Genetikailag egy értékes családból származó gyengébb teljesítményű egyed többre becsülendő, mint egy átlagos teljesítményű család pluszvariáns utóda. Az ivadékok tekintetében ugyanis a visszaütések révén a család átlagára számíthatunk. A családtenyésztés eredményeként születő egyedek az un. sorozatpárosítással igen homogén és értékes ivadékokat adnak.

A tenyésztés célja:

A tenyésztés célja, hogy a küllem és munkastandardnak megfelelően tartsa fenn a fajtát. Csak azok a rövidszőrű magyar vizslák tenyészthetők, amelyek megfelelnek a fajtastandardnak. Figyelembe kell venni a temperamentumot, küllemet, munkakészséget, egészséget. Csak a rövidszőrű magyar vizsla vonatkozásában állami elismeréssel rendelkező tenyésztőszervezet által regisztrált, egyedileg megjelölt, törzskönyvezett, (4 ősi sorozárt törzskönyvvvel rendelkező) egyedekkel lehet tenyészteni, amelyek a tenyésztőszervezet tenyésztési szabályzatában foglaltaknak eleget tettek és tenyészengedéllyel rendelkeznek. Azok a kutyák, amelyeknek szülei bármilyen okból nem teljesítették a tenyésztési szabályzat előírásait csak regisztrációs lapot kaphatnak. Nem kerülhet nyilvántartásba ismeretlen származású egyed.

A fajtaazonosság vizsgálat érdekében végzett DNS alapú származásellenőrzés rendje:

A rövidszőrű magyar vizsla törzskönyvezendő egyedeinek származását a tenyésztési hatóság által meghatározottak szerint DNS alapú származásellenőrzéssel kell igazolni. Hiteles származásellenőrzést csak ISAG (International Society of Animal Genetics) akkreditációval rendelkező laboratórium végezhet. A DNS mintát a szülőktől a tenyésztésbe vétel előtt kell levenni és a vizsgálattal megbízott laborba küldeni.

A nukleusz állomány kijelölésének elvei:

A nukleusz állomány a fajta legnagyobb genetikai értéket képviselő populációhanyada. Erőteljes szelekciós nyomás és célzott egyedi párosítás mellett hatékonyan képes szolgálni a fajta genetikai előrehaladását és genetikai diverzitás fenntartását.

Kijelölése a több lépcsős szelekciós rendszerben történik (1-6. illetve lehetőség szerint.)

A nukleusz állomány kijelölését az elismert tenyésztő szervezet végzi.

Nukleusz állomány a génbanki és génbanki állományon kívüli populációból is kijelölhető. Ez utóbbinál az elit minősítést elért kutyák közül történhet.

A nukleusz állományba sorolt szukák párosítása fokozott gondossággal történik. A megszületett kölyök szelekciója mellett, azok tenyésztési célú hasznosítására kell törekedni.

Az in-vitro megőrzés feltételei, a génbankban megőrzendő szaporítóanyag és genetikai minta meghatározása, begyűjtésének, előkészítésének és letárolásának szabályai: Szaporítóanyag és genetikai minta megőrzése (génbank) laboratóriumi körülmények között szakmai előírásoknak megfelelő protokoll szerint. A nukleusz állományok in vitro génmegőrzése állami génbankban történik.

A Országos Vizsla Klub törzskönyvezési szabályzata

1. Az eb törzskönyvezés célja

Teljesítményvizsgálati adatok gyűjtése, feldolgozása, rendszerezése olyan módon, hogy az

egyes egyedek tenyésztértéke felismerhető legyen, ezáltal elősegítve, hogy a nemzetközi előírásoknak megfelelő fajtajellellyel rendelkező törzskönyvezett állomány alakuljon ki.

2. A tenyésztési adatok nyilvántartásának rendszere

A tenyésztési adatok két fő csoportja a származási adatok és a saját teljesítmény vizsgálati adatok. A származási adatok nyilvántartása és a saját teljesítményvizsgálati adatok nyilvántartása időben, valamint az alkalmazott módszerek tekintetében egymástól elkülönül.

3. A származási adatok nyilvántartása

A származási adatok nyilvántartását a tenyésztő szervezet végzi. A származás nyilvántartás a rokon kapcsolat nyilvántartását szolgálja, melynek elemei:

- fedeztetés és ellés nyilvántartás,
- a megszületett kölykök azonosító jellel való ellátása,
- DNS vizsgálati eredmény gyűjtése (származás-ellenőrzés).

Ugyanakkor a nyilvántartott származási adatoknak fontos szerepük van az utódellenőrzésben, az utólagos tenyésztérték becslésben. A megszületett egyedek törzskönyvi nyilvántartásba vétele és származásának rögzítése a Fedeztetési jegyzőkönyv, az Alombejelentő és a Transzporder beültetési jegyzőkönyv adatai alapján történik.

3.1. A fedeztetési jegyzőkönyv

Fedeztetési jegyzőkönyvet igényelhet minden tenyészengedéllyel rendelkező kan tulajdonosa. A fedeztetési jegyzőkönyvet az alombejelentőhöz csatolva a tenyésztés vezetőnek kell elküldeni.

3.1.1.

Fedeztetésre csak az a kan használható, amely a tenyésztési szabályzat előírásainak megfelel és tenyészengedéllyel rendelkezik.

3.1.2.

A fedeztetési jegyzőkönyvet 2 példányban kell kiállítani, mely az alábbi adatokat tartalmazza:

- a kan tulajdonos neve,
- fedező kan neve, törzskönyvi száma, jele, egyedi azonosítója,
- a fedezettett szuka neve, törzskönyvi száma, jele, egyedi azonosítója,
- a fedeztetés dátuma,
- szuka utolsó ellésének dátuma és alomszám,
- aláírások - tenyésztő és kantulajdonos.

3.1.3.

A példányok rendeltetése:

- tenyésztő szervezeté,
- a születendő alom tenyésztőjéé.

3.2. Az alombejelentő

3.2.1.

Alombejelentőt igényelhet minden tenyészengedéllyel rendelkező szuka tulajdonosa. Az alombejelentőt a tenyésztő tölti ki és küldi el a tenyésztés vezetőnek. Mellékelni kell a szülők származási lapjának, teljesítmény és egészségügyi eredményeinek fénymásolatát, a fedeztetésijegyzőkönyv egy példányát, a transzporder beültetési jegyzőkönyvet valamint az alomellenőrzési jegyzőkönyvet.

3.2.2.

A tenyésztésvezető az adatok ellenőrzése után származási lap megrendelőt állít ki, melyet továbbít annak a szervezetnek, akit az OVK szerződésben megbíz a származási lapok kiállításával (MEOESZ).

3.2.3.

Az alombejelentő lapon szerepel:

- tenyésztő neve, címe, telefonszáma,
- a kennel név,
- ellés ideje,
- született egyedek felsorolása: - ivar, név,
- tenyésztő aláírása,
- kitöltés dátuma,
- tenyésztésvezető aláírása,
- tenyésztő szervezet bélyegzője.

3.2.4.

Az alombejelentő lap két példányban készül. Az 1. példány a tenyésztő szervezeté, 2. példány a tenyésztőé.

3.3. A törzskönyvi lap

A törzskönyv vezető a származási lap megrendelő alapján megnyitja az utódok törzskönyvi lapját.

3.3.1.

A törzskönyvi lapok sorszáma szigorú, növekvő rendben követi egymást. A törzskönyvi szám az alábbiak szerint képzendő: MET. Mv. sorszám / évszám.

3.3.2.

A valamilyen okból törölt törzskönyvi lap száma újra nem használható fel, a törlés okának dokumentálásával a lapot archiválni kell.

3.3.3.

A törzskönyvi lapon a törzskönyv vezető az azonosító és származási adatok mellett folyamatosan gyűjti az egyedre vonatkozó saját teljesítményvizsgálati eredményeket, a tenyésztő osztályba sorolást, és a tenyésztési adatokat (fedeztetési jegyzőkönyvek, alombejelentők számát).

3.3.4.

Törzskönyvi lap nem selejtezhető.

3.4. A Honosítás

3.4.1.

Csak olyan egyedet lehet honosítani; amely FCI által elismert származási lappal rendelkezik. Honosításkor az eredeti tenyésztő szervezet (FCI által elismert kynológiai szervezet) által kiállított és hitelesített származási lapon magyar törzskönyvi számot kap és bevezetésre kerül a Magyar Ebtörzskönyvbe. Az eredeti származási lap másolatát a tenyésztő szervezet archiválja.

3.4.2.

Csak mikrochip-el megjelölt, azonosítható egyed honosítható. A honosított kutyák MET Mv sorszámot / imp ország kód/ évszám azonosítót kapják.

3.4.3.

A honosítást a tulajdonos kérelmezi a tenyésztés vezetőnél, az eredeti származási lappal.

3.5. A származási lap

A törzskönyv vezető a megnyitott törzskönyvi lap alapján az eredeti származási lapra rávezeti a törzskönyvi számot.

3.5.1.

A származási lap a Magyar Vizsla Törzskönyv adott egyedre vonatkozó lapjának kivonata.

3.5.2.

A származási lap az alábbi adatokat tartalmazza:

- a tenyésztő szervezet, a nemzetközi szervezet (FCI) és a nemzetközi szervezet által elismert magyar kinológiai csúcsszervezet emblémája,
- az egyed neve (kennel név és egyedi név),
- ivara,
- tkv. száma,
- születés dátuma,
- egyedi azonosító száma,
- tenyésztő neve, címe,
- származási adatok 4 ősi sorig,
- szülők - nagyszülők esetében: név, tkv-szám és jel, főbb saját teljesítményvizsgálati eredmények,
- déd- és ükszülnőknél: név, tkv.szám és jel, csak befejezett championátusok.

3.5.3.

A származási lapot a tenyésztő szervezet bélyegzője, valamint a tenyésztés vezetőnek az eredeti, a nyomtatás színétől eltérő színű aláírása hitelesíti. Fel kell tüntetni a kiállítás dátumát is.

3.5.4.

A származási lapon javítás, utólagos bejegyzés nem lehet.

3.5.5.

Származási lap másolata bármikor kiállítható az igazolt tulajdonos kérésére a származási lap díjának befizetése ellenében. Igazoltnak tekinthető a tulajdonos, ha a nyilvántartásban az ő neve szerepel, vagy adásvételi szerződéssel rendelkezik.

3.6. Az egyedi megjelölés

Minden, törzskönyvi nyilvántartásba vett kutyát tartós egyedi megjelöléssel kell ellátni, ez a jelenlegi jogszabályok alapján mikrochip beültetéssel történik. A mikrochip beültetést csak állatorvos végezheti a törzskönyvezni kívánt egyedek 5-9 hetes korától.

3.6.1.

A kijelölt állatorvos saját mikrochip-ével jelöli meg az alom egyedeit, majd kitölti a Transponder beültetési jegyzőkönyvet és átadja a tenyésztőnek.

3.6.2.

A törzskönyvvezető az egyedi nyilvántartást kiegészíti a mikrochip számmal.

3.6.3.

A tenyésztésvezető a fedeztetési jegyzőkönyv, az alombejelentő lap és a Transponder beültetési jegyzőkönyv példányaikat együttesen archiválja.

3.7. A kutyák elnevezése

Minden kutya kennel nevet és egyedi nevet kap. A kennel nevet az FCI-vel kell jóváhagyni és megválasztásánál az FCI szabályok az érvényesek.

3.8. Az export származási lap

Export származási lapot a tulajdonos a MEOESZ-től igényelhet a jövőbeni külföldi tulajdonos nevének és címének megjelölésével.

3.9. Származási lapot a kölykök 6 hónapos koráig ad ki az egyesület. A 6 hónaposnál idősebb kölykök számára regisztrációs lap kiadására van csak mód, az egyedek származási igazolással való ellátása maximum egy éves korig lehetséges.

4. Saját teljesítményvizsgálati adatok nyilvántartása

A saját teljesítményvizsgálatok célja az egyedek tenyészértékének megállapítása. Az Egyesület által előírt, a tenyésztéshez szükséges teljesítmény-vizsgálat nélkül az egyed nem vonható tenyésztésbe. Ha ez mégis megtörténik, az utódok regisztrációs lapot kapnak.

4.1. Általános rendelkezések

Minden törzskönyvezett egyed részt vehet az Egyesület által szervezett teljesítményvizsgálatokon. A OVK által rendezett vizsgák, versenyek, tenyészszemlék és kiállítások eredményeit a kitöltött bírálati összesítő lapon a rendezvény vezetőbírója eljuttatja a tenyésztés vezetőhöz, aki gondoskodik az adatok rögzítéséről az egyed törzskönyvi lapján. A regisztrált egyedek részvételéről a tenyésztési szabályzat rendelkezik. A OVK által elismert, de nem az Egyesület által rendezett rendezvények eredményeit a kutya tulajdonosa köteles bejelenteni és igazolni.

4.2. A bírálati összesítő

A bírálati összesítőnek tartalmaznia kell a rendezvény nevét, helyszínét, dátumát, rendezőjét, a vezetőbíró és a bírók nevét, a benevezett kutyák nevét, tkv. számát, egyedenként az elért minősítést, pontszámot, címet, különdíjat. A bírálati összesítőt a vezetőbíró aláírásával hitelesíti.

4.3. A kiállítási eredmények nyilvántartása

Kiállítási eredmények közül a kiadott címek és minősítések kerülnek nyilvántartásra. Saját rendezvény esetében a kitöltött bírálati összesítő lap, más magyarországi és külföldi, az FCI által elismert kynológiai szervezet által rendezett rendezvények eredményei a bíró által hitelesített bírálati lapok alapján kerülnek nyilvántartásba.

4.4. A tenyészmínősítő osztályba sorolás

A rövidszőrű magyar vizslák az általuk elért saját teljesítmények alapján lesznek tenyészmínősítő osztályba sorolva. Ez a tenyésztésbe vétel alapfeltétele. A tenyészmínősítő osztályba sorolást a tulajdonosnak kell kezdeményezni. A beküldött dokumentumokat megvizsgálva a tenyésztés vezető végzi el az osztályba sorolást.

5. Kiesések nyilvántartása

A tenyésztési engedély esetleges visszavonásának illetve az eladásnak, elhullásnak a tényét atörzskönyvi lapra be kell vezetni. Ezért a tenyészállat elhullását a tulajdonos 30 napon belül köteles bejelenteni a tenyésztő szervezetnek.

6. Záró rendelkezések

A jelen szabályzatban nem szabályozott kérdésekben a Tenyésztési Tanács dönt a mindenkor hatályos vonatkozó jogszabály szerint. A mindenkor érvényben lévő idevonatkozó jogszabály és az FCI szabályok a mérvadóak. A törzskönyvezés tárgyi feltételei az egyesület rendelkezésére állnak, a Törzskönyvezési szabályzat 3.3.2. pontja szerint jár el.

Törzskönyvezés bizonylatai:

- tenyész engedély kérelem
- fedeztetési jegyzőkönyv
- alombejelentő
- transzponder beültetési jegyzőkönyv
- alomellenőrzési jegyzőkönyv
- származási lap

Származási igazolást (SZIG) adunk ki a tenyész-engedéllyel rendelkező szülők utódai részére. Azon utódok részére, melyek szülei nem teljesítették a tenyésztésbe vételi feltételeket, valamint a 6 hónapnál később bejelentett almok részére regisztrációs lapot (RL) adunk ki.

Az RL tartalma:

Minden ismert felmenő neve és törzskönyvi száma szerepel rajta 4 generációra, azonban a kiállítási és munka eredmények nem.

Az RL:

- Tenyésztésre nem jogosít
- Export pedigre nem váltható ki
- Származási Igazolás csak a tenyésztőszervezeti előírások teljesítését követően váltható ki.

A RL akkor cserélhető ki SZIG-re, ha

1. a szülők időközben megszerzik a tenyésztésbe vételhez szükséges engedélyt, vagy
2. az egyed a konfirmációs tenyészszemlén megfelel.

Osztályokba sorolás rendje:

A tenyésztők tulajdonában lévő, a tenyésztésbevételi szabályoknak megfelelő rövidszőrű magyar vizsla teljesítménye alapján tenyész minősítést kap amely lehet:

III. osztály: a tenyésztésbe vétel feltételeinek megfelel

II. osztály: a tenyésztésbe vétel feltételeinek megfelel, ezen felül kiállítási vagy munka eredményei is vannak, de nem érte el egy ország küllem- vagy munka-championja címet.

I. osztály: a tenyésztésbe vétel feltételeinek megfelel, ezen felül munkavizsgával rendelkezik (VMV, ÖTV) és egy ország küllem- vagy munka-championja.

Elit: a fentiekén túl, küllem és munka Interchampion cím tulajdonosa.

Tenyésztési szabályzat

Tenyésztésbevitel szabályai:

- Tenyészszemle (küllembírálat): tenyésztendő minősítés ("küllemileg tenyésztendő")
- Tenyészvizsga (Alapvizsga): minimum megfelelt minősítés. Az ennél magasabb szintű munkavizsgán (VMV, ÖTV) szerzett megfelelt minősítés illetve díjban végzés mentesíti a vizslát az Alapvizsga kötelezettsége alól. A VAV vizsga abban az esetben minősül tenyészvizsgának, amennyiben azon FCI bírő bíralt.
- Csípőízületi diszplázia szűrés: A (mentes), B (majdnem mentes) vagy C (enyhe) eredmény. Javasoljuk, hogy a C (enyhe) minősítésű egyedekhez A (mentes) minősítésű párt válasszanak tenyésztőink.

Az állatorvosok az FCI szabályzatának megfelelően az A, B, C... jelölést alkalmazzák az értékelés során. Az Egyesület elfogadja a Kisállat Ortopédiai Bizottság által kijelölt szűrő állomások eredményeit. Továbbá elfogadja azon állatorvosok vizsgálati eredményeit is, akik hivatalos, szabályos bírálati lapot adnak ki és archiválják a röntgenfelvételeket.

A tenyészengedély kiadásának feltételei:

Tenyésztésbe venni kan és szuka kutyát csak a tenyészengedély kiadása után lehet. A tenyészengedély kérelmet a tenyésztés vezetőhöz kell beadni, melyhez csatolni kell a tenyészszemle, tenyészvizsga valamint csípőízületi diszplázia szűrés eredményének másolatát. A tenyészengedélyt a beadott dokumentumok alapján az egyesület a tulajdonos részére megküldi.

A tenyész szukákra vonatkozó szabályok:

- a tenyésztésbe vétel alsó korhatára 18 hónapos kor, felső korhatára 8 éves kor,
- egy tenyészszuka életében maximum 6 almot nevelhet,
- egy szukától 2 naptári év alatt maximum 3 alom hozható le, de 2 egymást követő alom után egy tüzelést ki kell hagyni,
- 8 évnél idősebb szukák esetében van lehetőség kérelemmel élni egyszeri alkalommal az OVK TT felé abban az esetben, ha a szuka addigi életteljesítménye nem érte el a 6 almot. Akérelmet mindig a szuka fedeztetése előtt kell beadni.

A tenyészvonalak illetve családok leírása:

Tenyészvonalak, családok, párosítási terv elkészítésének elvei és a szelekció rendje:

A hobbi tenyésztők által fenntartott kennelekben kellő mennyiségű és minőségű tenyészkanokállnak rendelkezésre, melyek felhasználása optimális.

Az éves szinten megszületett almok esetében a kanok ismétlése nem számottevő. Ezzel fennmarad a fajtában a kellő variancia. A tenyészetekben kialakított szuka állomány (családok) jól passzolnak a meglévő tenyészkanok vonalaihoz. Cél, hogy a szoros rokontenyésztés a fajtán belül ne jöjjön létre.

A párosítási terv készítésének elvei és a szelekció rendje:

- Génbanki állományok párosítási terve: Minden esetben egyedi párosítás. Típus tulajdonságok, funkcionalitás és egészségi mutatók kiemelt jelentősége. Elsődleges cél a genetikai variancia fenntartása.

- Hobbiallományok párosítási terve: Minden esetben egyedi párosítás.

A tenyésztő szakmai belátása szerint történik a tenyésztési program előírásai és a tenyésztői tanács iránymutatása szerint.

Szelekció rendje: A tenyészutak kiválasztása több lépcsős szelekciós rendszerben történik:

- első lépcső: pedigréanalízis, ősök információi, káros recesszív gének eliminálása,
- második lépcső: fenotípus, funkcionális típusbírálat, tenyészszemle, DNS minta gyűjtés,
- harmadik lépcső: saját egészségügyi szűrések,
- negyedik lépcső: funkcionalitás, idegrendszer, hasznosítási tulajdonságok értékelése,
- ötödik lépcső: szaporodásbiológiai alkalmasság, apai és anyai értékmérők,
- (fedezőkészség, szoptatási és kölyöknevelési készség)
- hatodik lépcső: utódcsoporthoz tartozás értékelése - lehetőség szerint.

Az apaállat használatának szabályai:

A tenyésztő szervezet populációs szinten a fajta genetikai diverzitásának fenntartása érdekében az Effektív Populációméret (Ne) emelésére és a beltenyésztettség csökkentésére törekszik.

A következő generáció megtervezése során a tenyésztő szervezet a lehető legnagyobb számú tenyészkan állomány aktív alkalmazására törekszik.

A tenyészkanok kijelölése a többlépcsős szelekciós rendszerben történik.

A nukleusz állományba sorolt tenyészkanok a fajta legértékesebb tenyészutai. Tenyésztésre csak minősített (tenyészengedéllyel rendelkező) kan kutya használható. Kerülendő egy-egy tenyészkan túlzott favorizálása. A génbanki és a sporttenyésztői állomány egyaránt nyitottnak tekintendő, egymás között átjárható.

A fedeztetés lehet természetes vagy mesterséges – hűtött vagy mélyhűtött – spermával. Mesterséges termékenyítésnél a termékenyítést végző állatorvos/ok dokumentációját kell az alombejelentőhöz csatolni. Szoros rokontenyésztés (teljes-, féltestvér, szülővel való párosítás) csak a TT előzetes engedélye után kerülhet elfogadásra. Külföldi fedeztetés /sperma használatok az adott ország tenyésztési szabályzata alkalmazandó. Importálás esetén, ha a kutya a származási országában már teljesítette a tenyésztésbe vétel feltételeit (küllemi és vadászmunka vizsga, HD) ezeket elismerve részt vehet a hazai tenyésztésben is.

A kanok tenyésztésbe állíthatóak a tenyésztéshez szükséges eredmények megszerzése után és korlátlan ideig tenyésztésben tarthatóak. A kan tulajdonosok ugyanúgy felelősek a szabályok betartásáért. A kan tulajdonosnak tartózkodnia kell a fedeztetéstől, ha kételyei vannak a leendő tenyésztő szándékait és lehetőségeit illetően, illetve ha a szuka kondíciója (egészségi állapota), körülményei nem megfelelőek a kölyök felneveléséhez. A kantulajdonosnak tanácsokat és segítséget kell adni (ha szükséges), különösen kezdő tenyésztő számára.

A fajta génkészletei felderítésének eljárása és hasznosítása:

A fajta génkészleteinek felderítése a DNS vizsgálatokra épül. A fajtaazonossági és származásellenőrzési vizsgálatok mellett a génbanki megőrzés lehetővé teszi a fajta genetikai adatbázisának kialakítását és az adatok tudományos elemzését.

Ezek alapján mérhetőek a populáció dinamikai változások és becsülhető a genetikai távolság.

Tenyésztői Tanács (TT) felépítése és feladatai:

A tenyésztési szabályok betartására a TT felügyel mely négy tagból áll. Vezetője a tenyésztésvezető (TV).

A TT feladata:

- az Egyesület tenyésztéspolitikájának meghatározása,
- a Tenyésztési szabályzat betartatása és javaslat tétel a vezetőség felé amennyiben erre

szükségvan,

- a fedezőkanok és szukák nyilvántartásának vezetése,
- a tenyészszelek bírólístájának összeállítása,
- az állomány egészségügyi mutatóinak folyamatos vizsgálata, szükség (probléma) esetén új szűrővizsgálatok elrendelése a tenyészegyek részére,
- részvétel a tenyésztéshez szükséges vizsgák megrendezésében,
- beadott tenyésztési kérelmek – szoros rokontenyésztés, idős egyedek tenyésztése, stb elbírálása,
- tenyészengedélyek elbírálása, kiadása, szükség esetén a tenyészengedély felfüggesztése,
- tenyészengedélyek utólagos visszavonásával kapcsolatos döntések és az ezzel kapcsolatos teendők elrendelése, döntéshozatal,
- a beadott almok ellenőrzésének koordinálása,
- a szükséges alomellenőrzés, tenyészhely ellenőrzés megszervezése,
- tenyészminősítések kiadása, azok felülvizsgálata.

A TT-ot az elnök jelölésével a Közgyűlés választja meg. A tenyésztésvezetőnek a vonatkozó rendeletben előírtak szerint, rendelkeznie kell:

- felsőfokú szakirányú képesítés (állattenyésztő vagy állatorvos),
- a fajtában elismert tenyésztői múlt,
- legalább 3 alomból 5 kiemelkedő egyed (kiemelkedő teljesítménynek számít HCH, ICH, HMCH vagy Vízi-mezei illetve Mindenés verseny I. vagy II. díjas eredménye),
- legalább 10 éves rövidszőrű magyar vizslás múlt.

A TT tagjainak rendelkeznie kell:

- lehetőleg szakirányú képesítés,
- legalább 3 alomból 5 kiemelkedő egyed (kiemelkedő teljesítménynek számít HCH, ICH, HMCH vagy Vízi-mezei illetve Mindenés verseny I. vagy II. díjas eredménye)
- legalább 10 éves rövidszőrű magyarvizslás múlt.

3. A forgalmazás, az export és az import szabályai

A tenyészállat forgalmazása:

A tenyészállat forgalmazása, kivitele és behozatala során követendő szabályok:

Tenyészállat az egyedi azonosítást követően csak az elismert tenyésztő szervezet által kiállított származási lappal kerülhet hazai és külföldi forgalmazásra.

Tenyészállatnak az az eb minősül, mely teljesítette a tenyésztésbe vételi előírásokat és tenyész engedéllyel rendelkezik.

A honosításhoz az export pedigret mellékelni kell, a honosítási kérelemnyomtatványt az eb tulajdonosa által kitöltve, a kérelmet a MEOESZ-hez címezve, az elismerttenyésztőszervezet által "Tudomásul véve, engedélyezve" záradékkal ellátva kell a MEOESZ-hez eljuttatni.

A tenyészállat forgalmazása, kivitele és behozatala során a tenyésztési hatóság felé a minkor hatályos jogszabályokban foglaltak szerint kell eljárni.

A rövidszőrű magyar vizsla tenyészállatait, valamint in-vitro szaporítóanyagát kivinni csak a kiszállításnak a tenyésztési hatóság részére történő írásbeli bejelentését követően lehet.

Legalább megadandó adatok: törzskönyvi szám, fajtája, neve, születési helye és ideje és a kiszállítás várható ideje.

A génbanki állomány külföldre nem értékesíthető.

Amennyiben a tenyészkutya Kiviteli származási igazolást kap a MEOESZ-től, ebben az esetben a vonatkozó szerződés szerint a MEOESZ vállalja a Tenyésztési hatósághoz történő bejelentés a származási lap kiállításával együtt.

Amennyiben a fogadó ország nem igényel magyarországi kiviteli származási igazolást, ebben az esetben a tulajdonosnak kell megtennie a bejelentést.

4. Tartási feltételek

A tenyészállatok in-situ (és indokolt esetben ex-situ) tartási feltételei:

A kutya alapvetően társállat, igényli a folyamatos emberi törődést. A magyar ebajták tartása, használata, etetése és állategészségügyi ellátása (vakcinázás és parazitavédelem is) minden esetben a jó gazda gondossága elveinek érvényesítésével történik.

A fajták kialakulásakor jellemző in-situ tartásmód napjainkban kevésbé jellemző. Az állattenyésztési kultúra változása, az állatjólléti elvárások és törvényi előírások is nagyban befolyásolják a tartásmódot. A genetikai változatosság, a küllemi tulajdonságok, valamint képességek varianciája azonban eltérő subpopulációk kialakítását indokolja. Az évtizedeken át jellemző hobbitenyésztés mellett a génmegőrzést is szolgáló munka állományoknál a hagyományos tartásmódnak újra van létjogosultsága:

- erdészetek, nemzeti parkok természetes közegei.

Az ex-situ, vagyis napjainkra jellemző tartásmódja, az állatvédelmi szabályok betartása mellett alkalmas leginkább a kulturált kutyatartásra. A kutya az ember közelében, társállatként tartva képes csak realizálni a benne rejlő genetikai képességeket. Tartható lakásban, kennelben, udvaron, kertben.

Az elegendő szabad mozgásról minden esetben gondoskodni kell. Az esetleges elkóborlást meg kell akadályozni.

5. Tenyészet megszüntetése

A kennel vagy részpopuláció megszüntetése esetén követendő szabályok:

Amennyiben az állam által létrehozott génbanki programban részt vevő tenyésztő úgy dönt, hogy tenyészetét részben vagy teljes egészében megszünteti, szándékát időpont megjelöléssel írásban jeleznie kell az elismert tenyésztő szervezet részére.

Természetes személy, mint tenyésztő elhalálozása esetén, amennyiben szükséges, a tenyésztő szervezet tagjai a fajtamentő szervezetekkel együttműködve igyekeznek gondoskodni az állatok elhelyezéséről.

Nukleusz állományban a minősített aktív korú tenyészállatok külföldre nem értékesíthetők. Azok elhelyezését és további hasznosítását az ország határain belül a tenyésztő szervezet a tagjai körében igyekszik megoldani.

A nukleusz állományon kívüli populáció hányad biztonságos elhelyezésére is törekedni kell.

6. Az ellenőrzés és igazolás rendje

A tenyészetek ellenőrzésének rendje:

Az OVK a klubhoz bejelentett rövidszőrű magyar vizsla almoknál alomellenőrzést végez. Alomellenőrzést végezhetnek a Tenyésztői Tanács tagjai és/vagy egy általuk kijelölt tenyésztési tapasztalatokkal rendelkező személy, aki az ellenőrizendő alom közelében lakik.

Az alomellenőrzésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amit a tenyésztésvezetőnek kell eljuttatni.

Minden olyan tenyészetet, amelyben az első alom születik leellenőrzi az Egyesület, hogy az anya és kölykök a fajta igényeinek valamint az állatvédelmi törvény erre vonatkozó előírásainak megfelelő elhelyezésben részesülnek. A már folyamatosan működő tenyészeteket évente többször szűrőpróba szerűen ellenőrizzük.

A származásellenőrzés módja és dokumentálásának rendje:

A rövidszőrű magyar vizsla törzskönyvezendő egyedeinek származását a tenyésztési hatóság által meghatározottak szerint DNS alapú származás ellenőrzéssel kell igazolni. Az alom megszületése után a tenyésztőnek jelentenie kell az alom létszámát a tenyésztésvezetőnek, hogy az a mintavételhez szükséges anyagot meg tudja küldeni. A megszületett almokban minden kölyöktől DNS mintát kell venni (vérből) és beküldeni a megjelölt laboratórium címére. A mintavétel a microchip behelyezését követően vagy vele egy időben végzendő, mivel annak számát is rögzíteni kell a jegyzőkönyvben. A DNS mintavételt a microchip-et beültető állatorvos végezheti.

A mintavételhez szükséges dokumentumok:

1. Vizsgálatkérő lap DNS mintavételre (NÉBIH)

Az OVK biztosítja a mintavételhez szükséges kapilláris csöveket.

A kölykök számára a származási lapot csak a laboratórium DNS vizsgálat eredménye után van mód megrendelni.

7. Adatszolgáltatás

Az országos állattenyésztési adatbázisba történő adatküldés módja és rendje:

A NÉBIH által igényelt adatokat minden év végén az OVK egy táblázatban összefoglalva megküldi. Az adatlapot mellékeljük.

A jelen tenyésztési programban esetlegesen nem szabályozott kérdésekben a mindenkor hatályos jogszabályokban foglaltak szerint kell eljárni.

Alulírott Tauber István, mint a 2700 Cegléd, Piszke u. 54. szám alatti székhelyű Országos Vizsla Klub elnöke igazolom, hogy a fenti tenyésztési program az OVK mai napon **hatályos** tenyésztési programja rövidszőrű magyar vizsla fajtában.

Budapest, 2021.07.01

.....
Tauber István
elnök